

Списък на дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги, предоставяни от ДГС Болярка

I. Материални продукти и услуги

Материалните услуги включват всички продукти, добити от екосистемите: храна, дървесина и др.

1. Дървесина - Добиваната дървесина от ТП ДГС Болярка е от дървесни видове: бук, габър, зимен дъб, цер, акация, бял бор, черен бор, сребролистна и едрolistна липа. Средният планиран годишен добив по ГСП е 25 560 м³ стояща маса с клони. От буковата дървесина се добиват следните сортименти: трупи за шперплат, трупи за фурнир, трупи за бичене над 30 см, трупи за бичене 18-29 см, трупи за бичене 15-17 см, технологична дървесина от средна и дребна, ОЗМ и дърва за огрев. От иглолистната дървесина се добиват трупи за бичене над 30 см, трупи за бичене 18-29 см, трупи за бичене 15-17 см, обли греди, технологична дървесина от средна, дребна и дърва, ОЗМ и асортимент дърва.

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА НА ТП ДГС "БОЛЯРКА" - В.Търново за 2025 г.

Показатели	Площ ха	Ст.маса м ³	Лежаща маса м ³	Едра м ³	Средна м ³	Дребна м ³	Дърва м ³
Общо А+Б							
1. По ГСП	625.5	28968	24647	3729	5359	1561	13998
2. Год. план	520.4	27066	24790	3760	1336	71	19623
% (2/1)	83	93	101	101	25	5	140
А.Иглолистни							
1. По ГСП	113.2	5472	4156	760	1667	232	1497
2. Год. план	180	11530	10457	2131	948	21	7357
% (2/1)	159	211	252	280	57	9	491
в т.ч. бял бор	135.5	5565	4946	1332	577	14	3023
смърч	0	22	17	9	2	1	5
ела	1	193	171	15	12	0	144
Б.Широколистни							
1. По ГСП	512.3	23496	20491	2969	3692	1329	12501
2. Год. план	340.8	15536.0	14333.0	1629.0	388.0	50.0	12266.0
% (2/1)	67	66	70	55	11	4	98
Бук по ГСП	113.3	7544.0	6401.0	1857.0	600.0	173.0	3771.0
Бук год. план	105.5	6777	6394	1050	119	33	5192
%	93	90	100	57	20	19	138
Дъб по ГСП	62.8	2757.0	2071.0	267.0	551.0	108.0	1145.0
Дъб год. план	28.9	1284	1183	11	9	4	1159
%	46	47	57	4	2	4	101
Цер по ГСП	66.7	2576.0	2302.0	198.0	502.0	164.0	1438.0
Цер год. план	28.0	1079	988	39	36	0	913
%	42	42	43	20	7	0	63
Топола по ГСП	3.5	321.0	288.0	160.0	65.0	0.0	63.0

Топола год. план	6.0	311	279	202	5	0	72
%	171	97	97	126	8		114
Акация по ГСП	129.2	5448.0	4846.0	0.0	1304.0	381.0	3161.0
Акация год. план	63.0	1101	1005	8	33	7	957
%	49	20	21		3	2	30
Др.шир.по ГСП	136.8	4850.0	4583.0	487.0	670.0	503.0	2923.0
Др.шир. год. план	109.4	4984	4484	319	186	6	3973
%	80	103	98	66	28	1	136

2. Паша. Добив на недървесни продукти и услуги

- Паша – В горските територии в обхвата на дейност на ДГС "Болярка" се забранява пашата в зрелите насаждения, в площите предвидени за залесяване, в насаждения и култури с височина до 3 м, защитени територии за които изрично е записана забрана в заповедта им за обявяване, в ГВКС – „гори във фаза на старост” и в дивечовъдните участъци, развъдници и около фуражната база (съгласно протокол от съвещание ловен съвет, във връзка с приключване на теренно-проучвателните ловоустройствени работи в ДГС „Болярка” /28.10.2021 г.). С разрешение на ръководството на стопанство за културите и насажденията държавна собственост, с височина от 1.5 до 3 м, може да се допуска паша само на дребен добитък. В приложенията на горскостопанския план е поместен списък на подотделите забранени за паша по землища, във връзка с чл. 125, ал. 1 от ЗГ. Общата площ на забранените за паша държавни горски територии е 9151.1 ха.
- Добив на билки, гъби, горски плодове и сено – Предвидено е да се добиват средногодишно 3 тона диворастящи гъби. Предвидено е да се събират билки- риган, равнец, мащерка и др. (оставащи извън обхвата на Закона за лечебните растения), средногодишно по 8 тона. Предвидено е да се добиват горски плодове 10 тона средно годишно. Не се предвижда добив на сено, тъй като в района на горското стопанство няма сенокосни площи.
- Лов – по План за ловностопански дейности. На територията на ТП ДГС „Болярка“ са обособени 3 ловни сдружения – СЛРД „Сокол 1884“ – Велико Търново, СЛРД „Сокол“ – Полски Тръмбеш, СЛРД „Павликени“ с общо 71 ловни дружини. ДГС „Болярка“ предоставя за стопанисване 6 дивечовъдни участъка, от които 5 са взети на концесия от юридически лица, а 1 се стопанисва от горското стопанство.
- Горски територии отдавани за ползване за пчелини – от влизането на новия горскостопански проект на ТП ДГС „Болярка“ през 2023 г. са сформирани 16 бр. пчелини с обща площ от 15.2 дка в горската територия държавна собственост.

3. Достъп до генетични ресурси – На територията на ТП ДГС „Болярка“ има обособени семенни бази в 4 подотдела с обща площ от 40.5 ха.

II. Регулиращи услуги - ползи от процесите в екосистемите

Водорегулираща и водозащитна услуга на горската растителност има огромно значение за количеството и качеството на водите, които изтичат от водосборните басейни. Горските екосистеми реализират две основни хидрологични функции – водоохранна и водорегулираща. Водоохранна функция е способността на горите да стабилизират повърхностните и подпочвени води на определена територия (водосбор) за дълъг период от време. Водорегулиращата функция се изразява в способността на горските екосистеми да преразпределят елементите на водния баланс, като увеличават дела на положителните (продуктивни) пера и намаляват непродуктивните (отрицателни) такива. Екосистемите осигуряват смекчаване и регулиране на въздействията от промените на климата.

1. Водорегулиращата функция - За територията на ТП ДГС „Болярка” – Велико Търново са определени ГВКС, покриващи изискванията на т. 4, 6, като гори в 100 метровата ивица на река Янтра. На територията на стопанството са идентифицирани в следните подотдели горска територия държавна собственост: Гори отговарящи на определението за ВКС 4.2.

Отдели и подотдели

Точка 4. Крайречни естествени гори от *Alnus glutinosa*, попадащи в заливаемата тераса на речното течение

Точка 6. Гори в 100 метровата ивица на река Янтра Защитна ивица край река Янтра; 250 а; 257 к2; 258 г, 4; 259 а; 279 в, г; 280 к; 283 д,з,л; 287 а, и,м,н; 292 м1; 296 а, б, г, ж, ж1, л1, х, ц, ч, 2; 297 т1,у1,ф1,х1; 298 д,т,ц,2; 360 в1; 515 2; 516 д, е;537 м;539а,б,м,п,р,2,3,4;540 г,ж,и,с,т,у,ф,х,ц,ш,2,9,10,11; 542 г,д,х,ш,1,2; 545 к,м; 547 н,4,5; 595 5,9,10;

Точка 7. ГТ попадащи в санитарно - охранителна зона 3 на язовирите чието основно предназначение е за питейни нужди, определени по реда на Наредба 3 от 2000 г.

Защитна ивица около язовир „Александър Стамболийски”559 а, б, в, г, е, ж, з,и,1, 2, 3; 560 а,а1,б, б1,в, г, д, е, е1,ж,ж1, з, и,и1, к, к1,л, л1,м,м1, н,н1, п, р, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16; 565 а, в, г, д, з, и,к, 1; 575 р,ф,х,ц,я; 576 д,е,ж,з,и,р,с,2; 577 д,ж,2; 578 а,а1,з, л, м, н, о, п, р, с, т, я, 1,6; 579 ж, з, и, к, л, м,н,р,ф, 3,4; 580 г, е, ж, з, и, к, л, н, с, ю, 3, 4;

2. Противоерозионна функция

В България за ГВКС се приемат всички ГТ, представляващи:

1. ЗГГФ с наклон над 30° (или по-малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редици, които са с наклон над 10° и дължина по-голяма от 200 м) с площ над 1 ha и пълнота над 0,6;

2. Гори създадени по технически проекти за борба с ерозията, корекционни, брегозащитни и колматажни горски пояси;

3. Гори предпазващи населени места или комуникации, разположени на пътя на паднали до момента лавини по данни от Планинската спасителна служба, гори в снегосборна област с наклон между 20°–50°, както и такива разположени под обезлесена снегосборна област с дължина над 200 м. и наклон над 20°.

От ГТ, включени на територията на ДГС Болярка за тази консервационна стойност са идентифицирани гори, отговарящи на т. 1 и т. 2. От проведените интервюта не са установени гори, отговарящи на критериите на т. 3.

На територията на стопанството са идентифицирани в следните подотдели горска територия държавна собственост: 20 з,к,х,ш,щ,ю;22 б;25 к1;27 и,с,у,ф;28 в,з,к,2,3;33 м;34 е;37 г,р,с,т,ф;39 а,б,г,е,л,т;40 д,е;41 а,в,е,ж;59 е,у;60 б,и,к,н,р,х,4;65 б,в,д,м;66 р;70 ж1;71 р,ц,ю;84 е1,2,3;85 в;86 д,я; **553** а, б, в, г, е, ж, з, и, к, л, м, н,п, р, с, т, у,1, 2,4, 8, 9; **554** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м,н,о,п,р,с,т,у,ф,х,ц, 1, 2, 3; **555** а, а1,б,б1, в,в1, г,г1, д,д1, е,е1, ж1, з, з1, и, и1, к, к1, л, л1, м, м1, н, у, ф, х, ц, ч,ш,щ,ю,я,1,2,3,4; **556** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м,о,п, 1, 2, 3, 4,5,6; **557** а,а1, б,б1, в, г, д,д1, е,е1, ж,ж1, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х,ц,ч,ш,щ,ю,я,1; **558** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о,1, 2, 3, 4, 5;**559** а,б,в,г,д,е,ж,з,и,к,1,2,3; **560** а, а1,б,б1, в,в1, г,г1, д,д1, е,е1, ж1, з, з1, и, и1, к, к1, л, л1, м, м1,н,н1,о,п,р,с,т,у,ф,х,ц,ч,ш,щ,ю,я,1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18; **561** а, а1,б,б1, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у,ф,х,ц,ч,ш,щ,ю,я,1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11; **562** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к,1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **563** а, б, в, 1,2; **564** а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,12; **565** а,б,в,г,д,е,ж,з,и,к,1;**575** а,б,в,г,д,е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф,х,ц,ч,ш,щ,ю,я,1,2; **576** а, б, в, г, д, е,ж,з,и,к,л,м, н, о, п, р, с, 1, 2; **577** а, б, в, е, ж, 1, 2, 3,4; **578** а, а1,б, в, г, д, е, ж, з,

и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, 1, 2, 3, 4,5,6,7; 579 а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, 1,2,3,4; 580 а, а1,б,б1, в,в1, г,д, е, ж,з,и,к,л,м,н,о,п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я,1, 2,3,4,5,6

III. Културни и социални услуги - нематериални ползи от екосистемите

Културните услуги са нематериални ползи от екосистемите.

Осигуряването на условия за рекреация и туризъм прави горите предпочитано място за почивка на хиляди хора.

Повечето хора високо ценят красотата или естетическата стойност на различните екосистеми, което се отразява в широкия интерес към еко-пътеки, маршрути и обозначени панорамни места, както и при избора на къщи и жилища и готовността да се плати по-висока цена за красива гледка.

Горите, с цялото си разнообразие, са богат източник на творческо вдъхновение в много сфери – изкуство, фолклор, архитектура, реклама и други. Хората ценят чувството си за принадлежност към родния край, което е свързано с отличителни черти на околната среда.

1. Образователна стойност – съвместни дейности със СЦДП ДП Габрово и РДГ Велико Търново по организиране на седмица на гората с училища и детски градини и работа по метода на горската педагогика. През 2024 г. служители от ТП ДГС „Болярка“ взеха участие в XVIII Европейски конгрес по горска педагогика, който се проведе на територията на Република България и по-конкретно в Учебно-опитно горско стопанство „Георги Ст. Аврамов“ – Юндола.

2. Осигуряване на условия за рекреация и туризъм – Най-популярната и посещавана екопътека в региона е тази в местността „Гарга баир“, както и кътовете за отдих, разположени около с. Арбанаси и комплекс „Ксилифор“.

3. Естетична стойност на ландшафта - При определянето на тази консервационна стойност се включват типични ландшафти и тяхното биологично многообразие от района на Стара планина, като в обхвата на дейност на ТП ДГС „Болярка“ попадат следните отдели: 1-144, 146-174, 176-234, 361-409, 503-506, 508-514, 567-574, 591. Горите на територията на ДГС Болярка отговарят на критериите на консервационната стойност, разглеждани в пространството на целия старопланински масив. Съществуват заплахи от природни нарушения (ветровали, снеговали) или каламитети, както и от горски пожари.

4. Горите като източник на културни услуги, вдъхновение и принадлежност за хората, и като среда и обект на духовна и религиозна идентичност – На територията на ТП ДГС „Болярка“ – Велико Търново са установени горски територии, отговарящи на изискванията на т.1, т.2, т.3 и т.4 в определението по ВКС 6 към националното ръководство за определяне на ГВКС. Такива територии са "Преображенски манастир", Манастир „Св. Троица" и "Килифаревски манастир“, както и „Еменска екопътека“ и „Хотнишка екопътека“.

21.02.2025 г.
Гр. В. Търново

Изготвил:.....П.....
/инж. Симона Коева/

